

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2022. április 26.

A szellemi tulajdon nem élvez teljes védelmet az Unióban

A szellemi tulajdon-jogok jelentős szerepet játszanak a tudásalapú gazdaságban: biztosítják, hogy a vállalkozások és a tervezők nyereségre tegyenek szert szellemi alkotásaiknak köszönhetően. Emellett a fogyasztók számára biztosítékot nyújtanak a minőség és a biztonság tekintetében. Ma közzétett különjelentésében azonban az Európai Számvevőszék arra figyelmeztet, hogy a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó uniós jogi keret nem olyan eredményes, mint amennyire lehetne. Bár a hatályos keret nyújt garanciákat, továbbra is vannak hiányosságok, különösen a formatervezési minták oltalmáról szóló uniós irányelvben és az uniós díjmechanizmusban. A számvevők azt is kiemelik, hogy előnyös lenne az uniós és a nemzeti rendszerek jobb összehangolása.

A szellemi tulajdon-jogok alapvető fontosságúak az Unió globális versenyképessége szempontjából. A szellemi tulajdonjog-intenzív iparágak az Unió teljes gazdasági tevékenységének közel felét (45%) adják, 6,6 billió euró értékben, és az Unió teljes foglalkoztatásának közel harmadát (29%) biztosítják. A hamisított termékek a becslések szerint évente 83 milliárd eurónyi bevételkiesést okoznak a legális gazdaságban. Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának (EUIPO) egyik friss becslése szerint a hamisított termékek problémájának eredményes kezelésével az Unió gazdasága 400 000-rel növelhetné a munkahelyek számát. A hamisított termékek jelentős biztonsági kockázatokkal is járnak: ezt legutóbb a Covid19-világjárvány is szemléltette. Mindezek miatt az Európai Bizottság, más uniós szervek – például az EUIPO – és a tagállami hatóságok jelentős erőfeszítéseket tesznek annak biztosítása érdekében, hogy a szellemi tulajdon-jogok az Unió egységes piacának egészében védelmet élvezzenek.

„A szellemi tulajdon-jogok létfontosságúak az Unió gazdasága számára: ösztönzik az innovációt és a beruházásokat, és visszaszorítják a hamisítást és annak káros hatásait – nyilatkozta Pelczné Gáll Ildikó, a Számvevőszék ellenőrzésért felelős tagja. – A jelenlegi uniós keret azonban nem biztosítja minden esetben a szükséges védelmet a szellemi tulajdon-jogok számára. Reméljük, hogy ajánlásaink segíteni fogják az Uniót abban, hogy a védelem szintjét az egységes piachoz szükséges szintre emelje.”

A számvevők megjegyzik, hogy az uniós védjegyek védelmét jogalkotási és támogató intézkedések biztosítják. Rámutatnak ugyanakkor a formatervezési minták oltalmáról szóló uniós irányelv hiányosságaira is, amelynek az egész Unióban azonos hatállyal kell bírnia. Jelenlegi állapotában a formatervezési mintákra vonatkozó uniós szabályozási keret hiányos és elavult. Emiatt a nemzeti és az uniós rendszerek nincsenek összehangolva, ami lehetővé teszi, hogy a

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tagállamok eltérő gyakorlatokat alkalmazzanak a bejelentési, vizsgálati, közzétételi és lajstromozási folyamatok során, ez pedig jogbizonytalansághoz vezet. A számvevők arra is felhívják a figyelmet, hogy nem létezik az összes termékre kiterjedő uniós szintű oltalmi rendszer. A földrajzi jelzésekre vonatkozó uniós keretrendszer nem terjed ki a nem mezőgazdasági termékekre, például a kézműves termékekre és ipari mintákra, bár egyes tagállamok bevezettek jogszabályokat ezek védelmére.

A számvevők az uniós díjmechanizmust is megkérdőjelezik, ugyanis jelentős eltéréseket figyelnek meg az uniós díjak és a nemzeti hatóságok által felszámított díjak között. Megállapításuk szerint a szellemi tulajdon-jogok díjainak uniós struktúrája nincs összhangban a tényleges költségekkel. Bár léteznek kritériumok a díjak uniós szintű meghatározására, a számvevők szerint nincs egyértelmű módszer a díjak szerkezetének és összegének meghatározására, ez pedig túlzott mértékű díjakat és ebből következően felhalmozódott (az EUIPO 2020. évi beszámolójában több mint 300 millió euró összegű) többletet eredményez. A számvevők hangsúlyozzák, hogy ez ellentétes a kiegyensúlyozott költségvetés uniós jogban előírt elvével.

Bár létezik egy – általában jól működő –, az uniós szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó keretrendszer, a számvevők rámutatnak a végrehajtás néhány hiányosságára. Különösen a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szóló irányelvet nem alkalmazzák egységesen az Unióban, ezért az nem biztosítja a szellemi tulajdon egységesen magas szintű védelmét a belső piacon. A tagállami vámellenőrzések hiányosságai és következtelenségei szintén kedvezőtlenül befolyásolják a jogérvényesítést és a hamisítványok elleni küzdelmet. A szellemi tulajdon-jogok védelme ezért az Unióban a behozatal helye szerint eltérő. A számvevők megjegyzi továbbá, hogy az Unión belül különböző gyakorlatok léteznek a hamisított áruk megsemmisítése tekintetében, ami miatt – figyelmeztetnek – a hamisítók az áruikat esetleg a kevésbé szigorú ellenőrzéseket és szankciókat alkalmazó helyeken importálhatják az Unióba.

Háttér-információk

A szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó uniós szabályozási keret az uniós rendeleteken, irányelveken és a szellemi tulajdonra vonatkozó meglévő nemzetközi megállapodásokon alapul. A rendszer célja, hogy valamennyi uniós tagállamban védelmet biztosítson, és így egységes uniós rendszert hozzon létre, amely uniós és nemzeti szellemi tulajdon-jogokból áll.

Az „*Uniós szellemi tulajdon-jogok: A védelem nem teljes mértékben megbízható*” című, 06/2022. sz. számvevőszéki különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

2019-ben a Számvevőszék véleményt tett közzé az EUIPO költségvetési bizottságának javasolt pénzügyi szabályzatáról, amelyben a költségvetési többlet produktív felhasználását szorgalmazta.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseiben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547